

Stenfrukter

- Hägg, körsbär, slån
- Kråkbär
- Mjölon
- Brakved
- Tibast
- Mistel
- Druvfläder
- Snöbär
- Olvon

Definitionen av en stenfrukt är att den ytterst har ett köttigt/saftigt skikt, sedan ett hårt extra skal som omger själva fröet. Ibland kan det dock finnas flera stenar inne i det saftiga höljet. Körsbär, persikor osv. är väl idealfallet av stenfrukter. Innanför fruktköttet har kärnan ett hårt skal, och sedan finns det en mandel inuti det hårda skalet. Och mandeln är förstås själva fröet!

Hägg, körsbär, slån...

Hägg har ju en sammansatt blomställning, och senare på sommaren utvecklas små svarta stenfrukter. De är ätliga, men åtminstone i södra Sverige mycket sura! Obs! Hägg är absolut inte släkt med syren! Denna har bl.a. frökapslar i stället för stenfrukter!

Sötkörsbär/fågelbär växer både vilt (såvitt vi förstår) och odlas. De vilda formerna har ofta svarta frukter. Av odlade finns ju former med klarröda eller gula och röda frukter (t.ex. bigarråer).

Slån är släkt med hägg och körsbär men är mer en buske, och den blommar väldigt tidigt, på "bar kvist" som man brukar säga. Frukterna är sura, särskilt innan det har varit frost. Både sötkörsbär och slånbär är större än häggens frukter – men alla är dock stenfrukter och inte bär.

Kråkbär

Ofta kallas den här plantan kråkris, och frukten kråkbär. På bilden har vi nog den sydliga underarten, sydkråkbär. Kråkbäret innehåller enligt senare tids forskning många nyttiga substanser!

Mjölon

Mjölon lever upp till namnet! Det röda mjölonet är till skillnad från lingonet en stenfrukt, men själva "fruktköttet" är också tämligen hårt. Om man råkar få med några mjölon vid kokning av lingonsylt så förblir de hårda även efter kokningen! Annars skiljer sig mjölon från lingon även genom att blommans hylle är undersittande i förhållande till fruktämnet – på lingon är det tvärtom!

Brakved

Brakved är en vanlig men ganska anonym buske.

Blommorna är små och grönaktiga, och märks kanske inte så mycket. Frukterna är först röda och sedan svarta när de är mogna. De anses vara något giftiga.

Tibast

Tibastens röda stenfrukter är rejält giftiga för oss människor. Denna buske har dock andra förtjänster: den blommar tidigt på våren med rosa väldoftande blommor!

Mistel

Här ska vi fokusera mer på mistelns vita frukter än på de röda äpplena! Mistelns stenfrukter äts av fåglar, och de sägs bli lösa i magen av den födan. Därför kommer de ganska snabbt att plantera mistelfrön i nya träd!

Druvfläder

Druvfläder har spritt sig mycket i naturen på senare tid. Den blommar tidigare än sin släkting (äkta) fläder, med gulgröna blommor. Frukterna anses giftiga, men en del menar att giftet förstörs vid upphettning, och att det därför går att koka druvflädersylt (rekommenderas inte).

Snöbär

Snöbär är ursprungligen odlade. De vita stenfrukterna syns mycket bättre än de små blommorna i rosa och grönt, men bin gillar snöbärsblommor!

Olvon

Olvonets stenfrukter lyser vackert röda, och de brukar finnas kvar på busken åtminstone ända fram till senvintern. De verkar alltså inte vara så väldigt attraktiva för fåglar att äta innan det börjar bli mat-kris frampå eftervintern.

